

OPOWIEŚCI BROKOWSKIE
AKTA POGŁÓWNEGO Z LAT 1662-1674
CZEŚĆ III
PARAFIE: STAROWIEJSKA, KAMIENIECKA,
ZŁOTORYJSKA, ZUZELSKA

To trzecia część cyklu, w którym próbujemy dowiedzieć się czegoś więcej o dawnych mieszkańcach regionu na podstawie starych akt skarbowych. Czytelników zachęcam do zapoznania się z już opublikowanymi częściami zawierającymi rejestry z parafii: Brok, Sadowne, Zaręby Kościelne oraz Kosowo, Miedzna, Prostyń, Stoczek, Brańszczyk, Długosiodło, a pośrednio także Poręba.

Ziemie drohicką województwa podlaskiego reprezentuje tym razem parafia starowiejska, dla której przetrwały akta pogłównego z roku 1662. Podczas gdy parafie kamieniecka i złotoryjska obejmowały swym zasięgiem głównie wioski wchodzące w skład wielkiej własności kościelnej, to w zuzelskiej dominuje własność drobnoszlachecka, w starowiejskiej zaś mamy obok szlachty drobnej także jednego z największych ówczesnych magnatów. Obok jego fortuny, majątek wspomianej przy okazji poboru w parafii Miedzna podkomorzyny koronnej Konstancji Butlerowej z Wodyńskich prezentuje się skromnie. Wielmożą tym jest bajecznie bogaty Bogusław Radziwiłł, jeden z czarnych bohaterów powieści Sienkiewicza, a poza karierą literacką i filmową m.in. książę Świętego Cesarstwa Rzymskiego, koniuszy wielki litewski, feldmarszałek szwedzki, namiestnik Prus Książęcych. Głowę musiał mieć ten lawirant nad lawirantami nie od parady, skoro po wypędzeniu Szwedów odzyskał swe majątki, a po części to nawet i dobre imię. W aktach z roku 1674 już o księciu Bogusławie nie ma mowy, jako że w roku 1664 sprzedał swe węgrowskie i starowiejskie włości podskarbiemu koronnemu Janowi Kazimierzowi Krasińskiemu.

Wielką własność ziemską stanowiły na Mazowszu niemal wyłącznie dobra duchowieństwa, a w zamieszczonych dotychczas opracowaniach mowa była o dobrach biskupów płockich, kanoników warszawskich oraz warszawskich wizytek. Do wielkich kościelnych właścicieli należało także opactwo kanoników regularnych laterańskich z Czerwińska posiadające pod koniec szesnastego stulecia 58 mazowieckich wiosek¹. Już przed rokiem 1155 biskup płocki sprowadził owych kanoników do Czerwińska nad Wisłą. Ówczesna kongregacja obejmowała 10 prepozytur, z których 8 leżało na obszarze diecezji płockiej, a pośród nich probostwo zuzelskie. Dzięki hojnym nadaniom i darowiznom do kanoników trafiły liczne dobra. Nadanie wioski Zuzela wraz z przyległościami potwierdził książę czerski Trojden².

¹ Władysław Smoleński, *Szkice z dziejów szlachty mazowieckiej*, Kraków 1908, s. 73.

² Agnieszka Kowalczyk, *Biblioteka kanoników regularnych w Czerwińsku*, „Notatki Płockie” 2009, nr 1/218, s. 4.

Ponownie zauważamy wielką rolę szlacheckich przydomków stosowanych na co dzień zamiast nazwisk rodowych. Inaczej być nie mogło, bo np. w Lipkach mieszkali prawie sami Lipkowie, toteż po zawołaniu – Jakub Lipka! – wychylała się z okien niejedna głowa. W dokumentach z roku 1673 natykamy się jednak w Lipkach na zaledwie jednego Lipkę, pozostali zaś to Chudzikowie, Michalikowie, Sobiesiakowe – nazwiska raczej plebejskie. To oczywiście, podobnie jak w przypadku omawianej w poprzednim opracowaniu wioski Rytele Świeckie (ob. Świeckie) wyłącznie przydomki.

Za wyjątkową szczegółowość danych należy się wdzięczność proboszczowi ze Złotorii, a tylko nieco mniej skrupulatny był pleban z Zuzeli. Podobnie jak rejestry z opisanych wcześniej szlacheckich okolic Zaręb Kościelnych także te z Zuzeli świadczą o ogromnym rozdrobnieniu i zubożeniu szlachty zamieszkującej tamtejsze wioski i zaścianki. W przypadku całych zaludnionych drobną szlachtą miejscowości, sporządzający rejestr zamieszczał uwagę, że „wszyscy oni sami ziemię orzą”. W niektórych wypadkach odnotował, iż byli pozbawieni bydła, czyli nie mieli czym orać, inni zaś orać nie potrzebowali, jako że gruntu nie mieli. Byli też i tacy, którzy w ogóle niczego nie posiadali. Nie brakuje parobków szlachciców i dziewczek szlachcianek. Jakkolwiek nędzne były warunki bytowania większości mazowieckiej i podlaskiej szlachty, to starała się, tak długo, jak to tylko było możliwe, znieść wszelkie szyderstwa i wyrzeczenia, oby tylko nie przekroczyć coraz cieńszej linii oddzielającej uboższego szlachetkę od „ledwie uważanego za człowieka” chłopa.

Podobnie jak w przypadkach omawianych w poprzednich częściach, zastanawia ogólny spadek liczby podatników w roku 1674 w porównaniu z rokiem poprzednim. Czasami przybiera rozmiary tak katastrofalne, iż nie można wykluczyć jakiegoś kataklizmu, ale chodzi raczej o optymalizację podatkową. Np. w Uścianku mieszkało w roku 1673 – nie licząc mieszkańców dworu i folwarku – 40 zdatnych do opodatkowania osób i miały zapłacić razem 33 zł. Rok później podatników było już tylko 23, danina zaś wyniosła 16 zł, a przecież nie pozostały przekazy o szalejącej w tym czasie, dziesiątkującej ludność zarazie.

Ilustracja 1. Szlachta w latach 1674-1696. Litografia Jana Matejki z serii *Ubiory w Polsce 1200-1795*, nr 74.

Źródło: Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego bibliotekacyfrowa.pl.

Nieścistości podatkowe zdarzały się w całej Rzeczypospolitej. Znikali nie tylko ludzie, ale i całe wioski. Jeden z badaczy obliczył, że w latach 70. XVI w. egzystowały na terenie Wielkopolski 3573 osady, tymczasem w rejestrach podatkowych z lat 1578-1579 jest ich 3196, czyli o 377 mniej. Właściciele wielkopolskich wsi popełniali także liczne pomniejsze lapsusy. Często określali kmieci osiadłych na łanie jako zagrodników, gdyż wymiar podatku od tych ostatnich był o ponad połowę niższy. Łany raz określone w spisie jako puste lub spustoszone, podawano za takie także przy okazji kolejnych poborów, pomimo iż już od dawna były osiadłe lub w najmie³.

Godna naśladowania skrzętność proboszcza złotoryjskiego wynikała zapewne po części z faktu, że praktycznie cała jego parafia znajdowała się w obrębie dóbr biskupich. Sporządzając rejestr podatkowy w roku 1673, proboszcz dokonywał zarazem niejako remanentu dusz podległych biskupowi płockiemu. Podobnie jak w dwóch poprzednich częściach, także teraz, tam, gdzie to możliwe, dane z poboru porównałem z tymi z rachunków podymnego z roku 1638 i lustracji dóbr biskupich z roku 1650. Rachunki podymnego z roku 1638 obejmowały zapewne także zabudowania folwarczne w licznych na tym terenie wójtostwach, skupiłem się zatem na porównaniu liczby głów rodzin w poszczególnych wioskach wykazanej w lustracji z roku 1650 oraz liczbie podatników ujawnionych w rejestrze z roku 1673. W niektórych przypadkach konfrontacja danych wypada dramatycznie. Tak np. w Dąbrowie było w 1650 r. 17 włościan prowadzących gospodarstwa, a spis z roku 1673 wykazał ogółem ledwie 14 osób płci obojga w wieku powyżej lat 10. W 1650 r. 30 rodzin z Kalinowa zajmowało 30 domów, podczas gdy w 1673 r. 60 płatników mieszkało najprawdopodobniej w 20 domach. W Bieli sytuacja uległa wręcz poprawie, ale był to wyjątek. W roku 1650 było tam 5 włościan prowadzących gospodarstwa, podczas gdy w 1673 r. 26 płatników pogłównego zajmowało 7 domów. Także w tej parafii dokonała się zatem tragedia dziejowa, choć nie przybrała rozmiarów tak apokaliptycznych, jak w miastach regionu. Najprawdopodobniej wielu mieszkańców Andrzejewa, Broku, Kamieńczyka, Nura, Ostrowi, którym udało się uniknąć śmierci z rąk najeźdźców oraz przetrwać głód i zarazy, przeniosła się na wieś, gdzie łatwiej było o kawałek chleba.

Więszymi folwarkami zarządzano niczym współczesnymi przedsiębiorstwami. Magnaci byli właścicielami dziesiątek takich przedsiębiorstw porzucanych po różnych częściach kraju. Dobrami skupionymi w jednym zakątku zarządzali administratorzy, czyli menadżerowie wyższego szczebla. Takim był np. pan Starzyński zarządzający w imieniu księcia Bogusława Radziwiłła dobrami węgrowskimi i starowiejskimi. Nieco pomniejsi wielmożowie mieli po kilka folwarków, ale z racji, że zwykle stali się ich właścicielami skutkiem przeróżnych działów rodzinnych, to także i te folwarki potrafiły być od siebie znacznie oddalone. Skutkiem różnych wypadków posiadali dodatkowo wiele części wiosek z osiadłymi tam kilkoma poddanymi. Nawet jeśli sami zarządzali całością, to niektóre folwarki puszczali w dzierżawę lub oddawali w zarząd. W wielu opisanych w rejestrach folwarkach nie znajdziemy nikogo ze szlachty, a mieszka tam tylko chłopskie małżeństwo. Działo się tak najczęściej, gdy folwark pełnił funkcję magazynu, więc nie było potrzeby utrzymywania tam większej liczby czeladzi. W zamieszczonych rejestrach występuje często persona zwana urzędnikiem, to właśnie on zarządzał dworem i folwarkiem. W większych folwarkach pomocnikami i niejako zastępcami urzędnika byli dwornicy. Dwornik zajmował się wyłącznie

³ Krystyna Górka, *Przyczynek do krytyki rejestrów poborowych z XVI w.*, „Studia Źródłoznawcze” 1957, T. 1, s. 185-189.

sprawami gospodarczymi, podczas gdy urzędnicy byli także reprezentantami prawnymi właściciela majątku i występowali np. w roli pana feudalnego w sądach wiejskich.

Ilustracja 2. Włościanie w latach 1674-1696. Litografia Jana Matejki z serii *Ubiory w Polsce 1200-1795*, nr 79.

Źródło: Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego bibliotekacyfrowa.pl.

Na czele damskiego personelu folwarku stały urzędniczki i dworniczki, często żony odpowiednio urzędnika i dwornika. W prezentowanych rejestrach nazywane są także paniami starymi lub gospodyniami. Ci z nadbużańskich proboszczy, którzy preferowali łacinę, używali zwykle słowa *materfamilias*. Według niektórych badaczy urzędniczka ograniczała się do nadzorowania i nie włączała się sama do wykonywanych robót, podczas gdy dworniczka brała w nich bezpośredni udział⁴. Urzędnicy i urzędniczki pochodzili prawie wyłącznie ze stanu szlacheckiego natomiast wśród dworników i dworniczek zdarzali się plebejusze. W folwarkach zarządzanych przez urzędników kawalerów lub wdowców, to często dworniczka sprawowała władzę nad całą żeńską służbą w folwarku, a więc nad kucharkami, pasterkami i służącymi. Do jej obowiązków należała opieka nad gospodarstwem domowym, inwentarzem i ogrodami⁵. Zdarzało się i to ponoć często, że dworniczkom powierzano administrowanie także parobkami i pastuchami. Okazywało się, że robiły to nie gorzej niż mężczyźni. Cytowany już we wcześniejszych opracowaniach Anzelm Gostomski twierdził, że samotna pani, wdowiec czy młodzieniec mogą rozumnej, doświadczonej i pracowitej dworniczce śmiało powierzyć nawet cały folwark w zarząd, ale jeśli mają tych folwarków więcej, to nawet i wszystkie⁶.

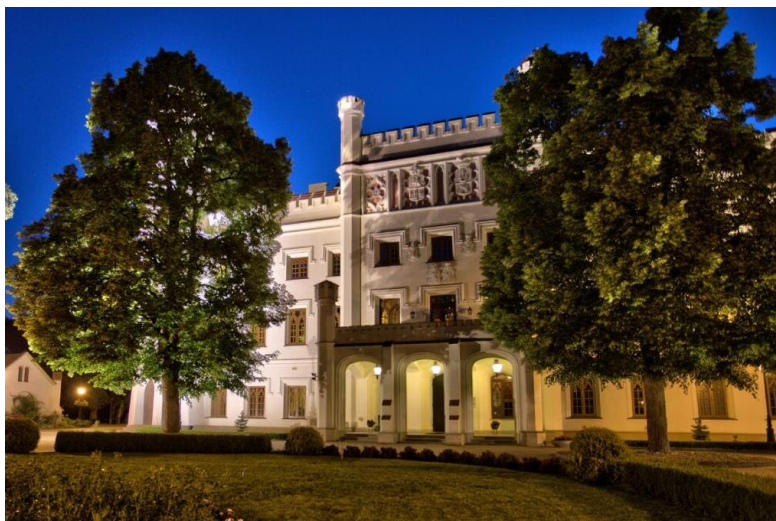
W rejestrach wspomina się często o chłopcach. W folwarkach i gospodarstwach często zatrudniano dzieci w wieku od lat pięciu wzwyż do wykonywania nieskomplikowanych prac domowych, pasania drobiu itp. Bywały to sieroty zadowolające się strawą, przyodziewkiem i dachem nad głową. Zdaje się, że pod terminem chłopców należy rozumieć takich właśnie małoletnich, którzy ukończyli lat dziesięć. Czeladź dworska pozostaje w rejestrach zazwyczaj anonimowa i tylko czasami wymieniana jest z imienia, z nazwiska zaś wyjątkowo rzadko.

⁴ Anna Izydorczyk-Kamler, *Praca najemna na wsi małopolskiej w XVI i pierwszej połowie XVII wieku*, „Kwartalnik Historyczny” 1990, nr 1, s. 19-20.

⁵ Tamże, s. 20.

⁶ Anzelm Gostomski, *Gospodarstwo*, Kraków 1588, s. 128.

W małych folwarkach szlacheckich to właściciel z małżonką pełnili wszystkich funkcje nadzorcze, w tych zaś najmniejszych szlacheckich gospodarstwach, które przeważały w naszym regionie, musieli wykonywać także wszystkie prace przypisywane czeladzi.

Ilustracje 3, 4, 5. Fronton oraz wnętrza pałacu w Starejwsi w pow. węgrowskim. Obecnie pałac pełni funkcję ośrodka szkoleniowego Narodowego Banku Polskiego.
Źródło: Narodowy Bank Polski *nbp.pl*.

ZIEMIA DROHICKA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

PARAFIA STAROWIEJSKA RACHUNKI POGŁÓWNEGO 1662⁷

STARA WIEŚ [ob. STARAWIEŚ] Z WIOSKAMI

Sławetny [dalej „sł.”] Wojciech Borzycki pisarz węgrowski w imieniu Jego Mości Pana [dalej „JMP”] Starzyńskiego administratora dóbr węgrowskich i starowiejskich Księcia JM Radziwiłła, Koniuszego Wielkiego Księstwa Litewskiego z włóki starowiejskiej tak z dworów jako i od poddanych to jest: Starej Wsi od osób obu płci 135, Warchołów 121, Tończy 324, Zuzołki [ob. Zuzułka] 60, Borzychów Młynarzów 173 – zapłacił 898 zł.

Jego Mość Ksiądz [dalej „JMX”] komendarz węgrowski od poddanych do plebanii węgrowskiej należących, osób obu płci w liczbie: Stara Wieś 16, Zuzółka 40, Kałęczynka [ob. Kałęczyn] 36 – zapłacił 92 zł.

Pan Jakub Prostyński od siebie i żony – zapłacił 1 zł 15 gr.

W sumie zapłacono z włók starowiejskich – 991 zł 15 gr.

LIPKI

Panowie Lipkowie dziedzicowie dóbr Lipków od siebie, braci sióstr, czeladzi, w sumie od osób obu płci 36 po złotym jednym, a od żon i dzieci w sumie osób 42 po 15 groszy. Od szlachty, co sami ogrody ryją w sumie osób 8 także po 15 groszy – zapłacono 61 zł.

Z zapłatą zalega 8 osób, od których należy się po złotym i 9 osób, od których należy się po 15 groszy. Suma zaległości – 12 zł 15 gr.

W sumie wpłynąć winno z Lipiek – 73 zł 15 gr.

PAPLIN

S. [sławetny?] Stanisław Daszewski sługa JMP Glinki od siebie samego, matki, czeladzi plebejów 3, poddanych osób płci 61 – zapłacił 60 zł.

P. dziedzicowie dóbr Paplin od siebie, braci, sióstr, matek, komorników, czeladzi, w sumie od osób obu płci 66 po złotym jednym, a od żon i dzieci, w sumie osób 16 po 15 groszy – zapłacili 74 zł

Zalegają: p. Glinka – 7 zł, Łempicki – 11 zł, Dziewczopolski – 2 zł. Suma zaległości – 20 zł.

W sumie wpłynąć winno z Paplina – 154 zł.

⁷ Rejestr pogłównego generalnego woj. podlaskiego i rawskiego 1662-1676, k. 29-29v, sygn. 1/7/0/3/66, AGAD.

**PARAFIA STAROWIEJSKA
REGESTR POGLÓWNEGO 1673⁸**

STARA WIEŚ

We dworze JMP Pętkowski dzierżawca, p. Konarzewski urzędnik, p. Ostrowski, p. Złotowski, Jakub, dwóch woźniców, gospodyni, kucharka, stolarz, pisarz prowentowy, dziewczyna i żona pisarzowa, razem osób 18 – [brak kwoty].

Poddaństwa w tej wsi jest osób 160 i tyleż złotych się należy.

TOŃCZA

W tej wsi poddaństwa obu płci jest osób 299 i tyleż złotych się należy.

ZUZOLKA [ob. ZUZUŁKA]

W tej wsi poddaństwa obu płci jest osób 75 i tyleż złotych się należy.

BORZYCHY

W tej wsi poddaństwa obu płci jest osób 139 i tyleż złotych się należy.

PUCHTY

W tej wsi poddaństwa obu płci jest osób 18 i tyleż złotych się należy.

KALECZYN [ob. KAŁĘCZYN]

W tej wsi poddaństwa obu płci jest osób 28 i tyleż złotych się należy.

LIPKI

P. Jan Pigul z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.

P. Jakub Chudzik z żoną i matką – 2 zł.

P. Sebastian Michalik z żoną, córką i bratem – 3 zł.

P. Wawrzyniec Michalik z żoną – 1 zł 15 gr.

P. Jakub Dukalik z żoną, matką i parobkiem – 3 zł.

P. Wrzostek z żoną, Kazimierz Lipka z żoną – 3 zł.

P. Łukaszowa Żukowska Ewa z synem – 1 zł.

P. Andrzej Jurczyk z kucharką – 2 zł.

P. Żochowski z żoną, parobek, dziewczka i dziewczyna – 4 zł 15 gr.

P. Jan Bartoszek z żoną, wdowa z synem – 2 zł 15 gr.

P. Wawrzyniec Lipka z żoną, trzech synów, córka i synowa – 3 zł 15 gr.

P. Wojciech Szafrńczyk z siostrą oraz bratem z żoną – 3 zł.

P. Jan Szafranek z żoną – 1 zł 15 gr.

P. Bartosz Sobiesiak z żoną, córką i chłopcem – 3 zł.

P. Stanisław Kozanka z żoną i synem – 2 zł.

P. Marcin Sobiesiak z żoną i córką – 2 zł.

P. Adam Kadaj z żoną i córką, p. Wawrzyniec Kadaj z żoną – 3 zł 15 gr.

P. Maciej Dybowski z żoną, parobek, dziewczka, córka – 4 zł.

P. Stanisław Auguścik z żoną – 1 zł 15 gr.

⁸ Tamże, k. 227v-228.

- P. Wojciech Chudzik z żoną – 1 zł 15 gr.
- P. Pigul z żoną i córką, p. Stanisław Pigul z żoną – 3 zł.
- P. Fabian z żoną i córką – 2 zł.
- P. Szymon Trzeciński z żoną i dwoma synami – 2 zł 15 gr.
- P. Wojciech Wróbel z żoną, parobek i dziewczka – 3 zł 15 gr.
- P. Jan Gacek z żoną – 1 zł 15 gr.
- P. Stanisław Sobek z żoną, syn, córka, komornica plebejka – 3 zł 15 gr.
- P. Wojciech Michalik z żoną, dwoma synami i córką – 3 zł.
- P. Mateusz Faderek z żoną – 1 zł 15 gr.
- P. Wojciech Pawluczek z żoną – 1 zł 15 gr.
- P. Pogorzelski z żoną, p. Dąbrowska z siostrą – 2 zł 15 gr.
- P. Kacprowa sama – 15 gr.
- Marcin Swiec z żoną, kowal z żoną – 4 zł.

WÓLKA PAPLIŃSKA

We dworze Jej Mość Pani [dalej „JMP.”] Duczymińskiej siedzą p. Przędziecki sługa, gospodyni, dziewczka, parobek, dwóch pastuchów. Też JMP poddaństwa osób obu płci 30 – 36 zł do zapłaty.

- P. Żelazowski z żoną i chłopcem – 2 zł 15 gr.
- P. Dziewczopolski z żoną i dwoma synami – 2 zł 15 gr.
- P. Stanisław Łempicki z żoną – 4 zł 15 gr.
- P. Jan Łempicki z żoną i parobek – 2 zł 15 gr.
- Walenty Kobus z żoną i córką – 3 zł.
- Stanisław Romanek z żoną – 2 zł.

PAPLIN

We dworze JMP Glinki siedzą gospodyni, parobek i czeladnik – 3 zł do zapłaty. Tegoż poddaństwa plebejów obu płci osób 8 – 8 zł.

- P. Swinarski z żoną i dwoma synami, dziewczka, komornik z żoną – 4 zł 15 gr.
- P. Adam Papliński z żoną – 1 zł 15 gr.
- P. Aleksander Papliński z żoną i dwoma synami – 2 zł 15 gr.
- P. Dybowski z żoną i córką, parobek, dziewczka – 4 zł.
- P. Jaskółowski z żoną, synem i dwiema córkami – 3 zł.
- P. Jan Papliński z żoną – 1 zł 15 gr.
- P. Ładowski z siostrą – 1 zł 15 gr.
- P. Krasowski z żoną, synem i córką, parobek, dziewczka – 4 zł 15 gr.
- P. Krasowski młody z żoną i dziewczyną – 2 zł 15 gr.
- P. Wojciech Papliński z żoną, dziewczka, komornica i dziewczyna – 4 zł.
- P. Jakub Papliński z żoną, dwóch parobków, pastuch, komornica i [wyraz nieczytelny] – 6 zł.

ZIEMIA NURSKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

PARAFIA KAMIENIECKA REGESTR POGŁÓWNEGO 1673⁹

Regestr sporządził proboszcz kamieniecki, ks. Henryk Stanisław Wesołowski. Wiadomości o liczbie mieszkańców i ich kondycji społecznej dostarczyli pod przysięgą: sławetni [dalej „sł.”] ławnicy kamieniccy Stanisław Ćwiekowicz i Stanisław Kołek; pracowity [dalej „pr.”] Mateusz Ryszka z Kukawki; Paweł Kurzeb ze Strachowa; Jan Czuryło z wioski Łazy; szlachetny [dalej „szl.”] Jakub Ciecierski z Koszelanki; Jakub Więcek z Brzozy; Mateusz Gozdz z wioski Gwizdały; Stanisław Wojt z Nadkola.

KAMIENIEC [ob. KAMIENICZYK]

JMP podstarości grodzki kamieniecki od urzędu swego – 12 zł do zapłaty.

W tym mieście ludzi obu płci, oprócz tych którym lat dziesięć nie minęło jest 175 plebejów – 175 zł.

Tamże od chmielarzów plebejów przez to, że kwitów nie mają, należy się jeszcze – 40 zł.

KUKAWKI

Jest tam dwór, a w nim JMP Głuszyński z JMP małżonką i córką. Jest tam też czeladnik szlachcic i panna służebna szlachcianka szlachty – 10 zł do zapłaty.

W tej wsi poddanych i czeladzi dworskiej jest 10 plebejów – 10 zł.

STRACHOWO

W tej wsi jest szl. p. Dzierżanowski – 2 zł do zapłaty.

Tegoż p. Dzierżanowskiego poddanych obu płci jest we wsi 15 – 15 zł.

W tejże wsi poddanych obu płci JMP Głuszeńskiego jest 13 – 13 zł.

ŁAZY

Jest tam dwór JMP Tyszki podwojewodzkiego nurskiego, w którym on sam z małżonką siedzi – 7 zł 15 gr do zapłaty.

Tegoż JMP czeladzi i poddanych jest 43 plebejów – 43 zł.

W tej wsi p. Andrzej Ryszkowski z żoną i córką na ćwierci bez poddanych siedzą – 2 zł.

W tej wsi p. Sebastian Łazowski z żoną i córką, szlachta, sami rydlem kopią – 2 zł.

KOSZELANKA KĄTNIK

P. Ciecierski z żoną – 1 zł 15 gr.

Tegoż p. Ciecierskiego czeladzi plebejów jest osób 5 – 5 zł.

⁹ Rejestr pogłównego generalnego woj. mazowieckiego 1662-1674, k. 893-893v, sygn. 1/7/0/3/66, AGAD.

MŁYNARZ NA LIWCU

Rzemieniewski z żoną, synem i córką, plebeje – 4 zł.

MŁYNARZ NA SOWCU¹⁰

Kazimierz Kozłowski z żoną, parobków dwóch i dziewczyna, wszystko plebeje – 5 zł.

BRZOZA

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 80 – 80 zł.

NADKOLE

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 19 – 19 zł.

GWIZDAŁY

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 43 – 43 zł.

PARAFIA KAMIENIECKA REGESTR POGLÓWNEGO 1674¹¹

Regestr sporządził proboszcz kamieniecki, ks. Henryk Stanisław Wesołowski.
Wiadomości o liczbie mieszkańców i ich kondycji społecznej dostarczyli pod przysięgą:
pr. Andrzej Kunek z wioski Nadkole; pr. Idzi Burysek z wioski Łazy;
Jan Krawiec ze Świniotopu; Jan Serwatka z wioski Gwizdały; Kazimierz Kozłowski z Sowca;
burmistrz Marcin Sakowic i rajca Piotr Bagiński z Kamieńca;
pr. Andrzej Miaszczyk z Brzozy i Wywłoki; pr. Paweł Kurzeb ze Strachowa

KAMIENIEC

JMP podstarości grodzki kamieniecki od urzędu swego – 12 zł do zapłaty.

W tym mieście ludzi obu płci plebejów jest 146 – 146 zł.

KUKAWKI

We dworze JMP Łukasz Dunin Głuszyński wojski smoleński z JMP małżonką i dwiema córkami – 7 zł 15 gr do zapłaty.

Czeladzi we dworze jako i poddanych na wsi jest plebejów osób 9 – 9 zł.

STRACHOWO

JMP Czepik z JMP małżonką i córką – 3 zł do zapłaty.

Plebejów w tej wsi włącznie z dworską czeladzią jest osób 30 – 30 zł.

¹⁰ Prawdopodobnie chodzi o Osowiec, obecnie integralną część wioski Tończa [przyp. aut. oprac.].

¹¹ Rejestr poglównego generalnego woj. mazowieckiego..., k. 1029-1029v.

ŁAZY i ŚWINIOTOP

Dwór JMP Tyszki podwojewodzkiego nurskiego, w którym mieszka z JMP małżonką – 7 zł 15 gr do zapłaty.

We dworze czeladzi jako i na wsiach plebejów jest osób 40 – 40 zł.

W tejże wsi Łazach p. Andrzej Ryszkowski z żoną i córką – 2 zł.

Jest tam jeszcze p. Sebastian Łazowski z żoną i córką – 2 zł.

KOSZELANKA

Szl. Jakub Ciecierski z p. małżonką, szlachty dwoje – 1 zł 15 gr do zapłaty.

Tegoż p. Ciecierskiego czeladzi 3 plebejów – 3 zł.

SOWIEC

Kazimierz Kozłowski z żoną, parobków dwóch i dziewczka, wszystko plebeje – 5 zł do zapłaty.

BRZOZA

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 59 – 59 zł do zapłaty.

NADKOLE

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 18 – 18 zł do zapłaty.

GWIZDAŁY

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 32 – 32 zł do zapłaty.

WYWŁOKA

W tej wsi ludzi obu płci plebejów jest 2 – 2 zł do zapłaty.

PODYMNE 1638 W NIEKTÓRYCH MIEJSCOWOŚCIACH PARAFII ZŁOTORYJSKIEJ¹²

Wielmożny Wawrzyniec Wyszomierski, wicestarosta ostrowski i poborca ziemi nurskiej zatwierdził dnia 9 sierpnia 1638 r. pobór podymnego od następującej liczby domostw:

Dąbrowa – 18.

Niegowiec – 10.

Kalinowo – 26.

Krole – 33.

Smolechy 10.

Biel – 7.

Kańkowo – 23.

Danielowo [ob. Daniłowo] – 11.

Złotoria – 4.

¹² Lustracja 1650. Akta posiadłości biskupów płockich., sygn. B 346, ADP, k. 162.

**MIESZKAŃCY NIEKTÓRYCH MIEJSCOWOŚCI PARAFII ZŁOTORYJSKIEJ
W AKTACH DÓBR BISKUPÓW PŁOCKICH 1650**

KALINOW¹³ [ob. KALINOWO]

3 wójtowskie włóki p. Czaplicki w dzierżawie trzyma.

Włościanie z Kalinowa: Jakub Szymanik, Maciej Przybyło, Michał Kaczmarz, Maciej Mucha, Stanisław Kalinka, Jakub Kozak, Andrzej Dudzik, Adam Kozak, Józef Kozak, Tomasz Wyszomierski, Maciej Szaszynik, Marcin Maciejczyk, wdowa Kowalczykowa, Maciej Kowal, Jan Jelitko, Jan Rosłanik, Frąc Oktawik, Paweł Rawa, wdowa Kulczykowa, Walenty Patarak, Wojciech Czyżewski.

Z tych wszystkich ludzi 28 ma domy w Kalinowie, Czyżewski zaś tylko grunt tutaj trzyma, a przynależy do Smolechów. Jest jeszcze wódarz Gajownik.

BIEL¹⁴

5 ½ włóki wójtowskiej p. Mosakowski w dzierżawie trzyma.

Włościanie z Bieli: Wojciech Mąka, wdowa Broskowa, Mateusz Wilk, wdowa Kukwina, Ciura nowo osadzony na półwłóczku siedzi.

SMOLECHY¹⁵

Włościanie: Paweł Kopiec, Jan Komorek, Maciej Wojcik, Maciej Srotka, Jan Wilk, Maciej Adameczyk, Maciej Czarcik, stary Maciej Czyżewski, Wojciech Czyżewski.

Z tych wszystkich ludzi 7 ma domy w Kalinowie, a Wojciech i Maciej Czyżewscy tylko grunt i ogrody w najmie tutaj trzymają. Powinnością tegoż Wojciecha jest doglądanie różnych robót w Broku.

KROLE¹⁶ [ob. KRÓLE]

P. Zakrzewska trzyma w dzierżawie 4 wójtowskie włóki.

Włościanie z wioski Krole: Urban Zbrzeźny, Maciej Dobrosik, Jan Turobieński, Wojciech Kasprzyk, Stanisław Warwoł, Sobek Szcześnik, Marcin Brylik, Szymon Żytobik, Jan Wilczek kaczmarz [karczmarz], Paweł Jastrzębik, Andrzej Trzeciak, Maciej Dembek, Paweł Matejczyk, Mikołaj Smacik, Stanisław Smacik, Jan Gracka kaczmarz, Paweł Dembek, Mateusz Martyczka, Jan Kowalczyk, Tomasz Chotcik, Wawrzyniec Wardaska, Wawrzyniec Zimak wódarz, Wojciech Brodzik, Stanisław Kołodziejczyk, wdowa Kostrzewina, wdowa Safianowa, Piotr Ładoś, Jakub Śpiewaczek, Jan Kopanka, Grzegorz Kołodziejczyk, Paweł Rafalik, Bartosz Pręga.

Każdy z tych 32 ludzi ma dom we wsi.

¹³ Tamże, k. 143-144v.

¹⁴ Tamże, k. 144v-145.

¹⁵ Tamże, k. 145-145v.

¹⁶ Tamże, k. 147v-148v.

DĄBROWA¹⁷

P. Andrzej Swinołęcki trzyma w najmie 4 włóki.

Włościanie: Grzegorz Rosłanik, Jan Żyłka wódarz, Marcin Rafalik, Janowa wdowa Polakowa, Stanisław Wawro Płatek, Marcin Swewnek Kraska, Maciej Wołowiec Wardawejk, Andrzej Gąska, wdowa Dzieżyna, Andrzej Żyłka, nowo osiadły Jan Jagacik, Stanisław Paciejka, Andrzej Gozdek, Paweł Dzierczyk, Michał Żyłka, Marcin Trąbik, Jan Ochędoska,

ZŁOTORIA¹⁸

Włościanie: Jakub Mlecko, wdowa Popiołkowa, Wojciech Baranik, Jan Szybek.

ORZEL¹⁹

7½ włóki wójtowskiej wraz z rolami młynarskimi trzyma w dzierżawie p. Marianna Engielartin.

DANIELOWO²⁰ [ob. **DANIŁOWO**]

1¾ włóki trzyma w najmie panna Marianna Engielartin.

6½ włóki wójtowskiej trzyma w dzierżawie p. Wojciech Wierzbowski.

Włościanie: Kowalowa wdowa, Marcin Godzięba, Stanisław Burza, Wojciech Wołowicz, Wojciech Burza, Jan Mięsko, Michał Resko, Michał Juszek, Szymon Trojańczyk, Jakub Mazik, Marcin Mazik, Stanisław Krawiec kaczmarz, Mateusz Szynekawczyk, Marcin Wołowicz,

Z tych wszystkich 15 ludzi tylko Marcin Wołowicz nie ma jeszcze domu.

GACZKOWO²¹

Włościanie: Jakub Młynarz, Jan Tomczyk, Wojciech Rybak, wdowa Jaszkowa, Stanisław Reszka, Stanisław Jaszko, Jan Sikora, Stanisław Łoszek, Stanisław Olszanka, Łukasz Rostek, Wojciech Olszanka.

Wszyscy ci ludzie domy mają.

NIEGOWIEC²²

Włościanie: Maciej Jankowski, Wojciech Suchcicki, Wojciech Janowicz, Maciej Jędrzejkowicz, Mateusz Tymonowicz, Wojciech Żachecki, Marcin Pawłowicz, Stanisław Pawłowicz, Stanisław Żach, Piotr Żach. Na wójtostwie: Walenty Janowicz, Maciej Staszkwicz cieśla, Jakub Brzezinka, Marcin Michałowicz. Młynarze: Marcin Pawłowicz, Stanisław Pawłowicz, Stanisław Żach, Piotr Żach. Młyn na rzece Broku w Niegowcu, do wójtostwa w Bieli należący trzyma p. Mościkowski. Jest jeszcze szewc, który chciałby osiąść w Danielowie.

¹⁷ Tamże, k. 156-156v.

¹⁸ Tamże, k. 157-157v.

¹⁹ Tamże, k. 157v.

²⁰ Tamże, k. 158-158v.

²¹ Tamże, k. 159.

²² Tamże, k. 159v-160.

KAŃKOWO²³

P. Jakub Franciszek Szydłeński trzyma w dzierżawie 6 włók wójtowskich.

Włościanie: Kosos, Sobowska, Frykowa wdowa, Jakub Małkinka, Wojciech Parabin, Józef Parabin, Marcin Gałazka Arkabus, Adam Kielion gajownik, Michał Kercik, Marcin Łupa, Stanisław Sygles, Jan Judaszek, Jan Bartosik z matką, Jan Łupka, Józef Franczyk, Stanisław Bałtoch, Wnuczyk Plewka, Jan Remutka, wdowa Wnuczykowa, Jan Gbur, Stanisław Giero, Paweł Dejka włodarz, Jan na karczmie.

Tych wszystkich 23 ludzi w 13 domach mieszka.

PARAFIA ZŁOTORYJSKA REGESTR POGLÓWNEGO 1673²⁴

WIEŚ ZŁOTORIA [ob. STARA ZŁOTORIA]

Stanisław Rog, żona Maryna, Marcin syn, Ignacy syn – osób cztery.

Wojciech Rog, żona Apolonia – osób dwie.

Maryna Mleczkowa, Kazimierz syn – osób dwie.

FOLWARK ZŁOTORYJSKI

P. Marcin Pełka Grzędnik, małżonka tegoż Agnieszka, Stanisław parobek, Jakub pasterz, Zofia dziewczka – osób pięć.

We wsi i folwarku jest razem osób trzystaście.

KAŃKOWO

do folwarku złotoryjskiego należące

Jan Bałtoch, żona Jadwiga, Wojciech syn, Ewa córka, Wojciech komornik z żoną Katarzyną, Agnieszka komornica – osób cztery.

Wojciech Kierzek, żona Dorota, Maryna córka – osób trzy.

Maciej Judaszek, żona Ewa, Adam syn, Agnieszka komornica, Maryna komornica – osób sześć.

Maciej Łupka, żona Katarzyna – osób dwie.

Paweł Polak, żona Katarzyna, Wojciech brat, matka Katarzyna – osób cztery.

Jan Wnuczyk, żona Maryna, Piotr brat, matka Ewa – osób cztery.

Razem dwadzieścia sześć osób.

WÓJTOSTWO KAŃKOWSKIE

JMP Stefan Dąbrowski, małżonka Marianna, Anna córka, Jan czeladnik, Wojciech woźnica, Wojciech pasterz, Łucja dziewczka, Jadwiga dziewczka. Razem osób osiem.

Poddani tegoż wójtostwa:

Jan Suda, żona Maryna – osób dwie.

²³ Tamże, k. 160v-161.

²⁴ Rejestr pogłównego generalnego woj. mazowieckiego..., k. 966-968v.

Paweł Szymanik, żona Jadwiga, Wojciech syn, Andrzej syn, Dorota córka, Marcin parobek – osób sześć.

Maciej Sulęcki, żona Zofia, Ewa córka, Andrzej szwagier, Kazimierz szwagier – osób pięć.

Józef Frącik, żona Anna, Apolonia córka – osób trzy.

Maciej Szymanik, żona Barbara – osób dwie.

Stanisław Lalko, żona Jadwiga, Wojciech komornik, żona Anna – osób cztery.

Grzegorz Myk, żona Dorota – osób dwie.

Razem trzydzieści dwie osoby.

GACZKOWO

Grzegorz Korzek, żona Barbara, Maciej syn, Wawrzyniec syn, Dorota córka – osób pięć.

DANIŁÓW [ob. DANIŁOWO]

wieś do folwarku złotoryjskiego należąca

Wojciech Wołowczyk, żona Maryna, Maryna córka – osób trzy.

Jakub Burzyk, Bartosz Burzyk – osób dwie.

Jan Kował, Regina żona, Szymon syn – osób trzy.

WÓJTOSTWO DANIŁOWSKIE

Wójtostwo trzyma JMP Potocki dzierżawca, on i jego rodzina nie mieszkają we dworze, a siedzą tam: P. Jan Smoleński urzędnik, żona jego, Paweł parobek, Stanisław Parobek, Maryna dziewczka, Bartosz pasterz – osób sześć.

Poddani we wsi:

Jan Godzieba, żona Katarzyna – osób dwie.

Jan Pawlik, żona Katarzyna, Helena komornica – osób trzy.

Tomek Kur, żona Katarzyna, Katarzyna córka – osób trzy.

Tomek Pawlik, żona Dorota – osób dwie.

Paweł Nieroda, żona Katarzyna, Krzysztof syn, Paweł syn – osób cztery.

Jakub Kur, żona Dorota, Jadwiga siostra, Jan brat – osób cztery.

Jan Ometka, żona Zofia – osób dwie.

Jan Duda, żona Maryna, Adam komornik, Zofia komornica – osób cztery.

Michał Kur, żona Katarzyna, chłopiec pastuch, Masionka komornica – osób cztery.

Wojciech Pastołka, żona Agnieszka – osób dwie.

Jan Czarnacki, żona Barbara – osób dwie.

Jakub Seluga, żona Anna – osób dwie.

Walenty parobek – osoba jedna.

Wawrzyniec, żona Dorota, Andrzej komornik z żoną Jadwigą – osób cztery.

Jan Młynarz, żona Zuzanna, Aśka komornica – osób trzy.

Jakub Swiech, żona Magda, Jurgiewiczowa Magdalena – osób trzy.

Razem osób pięćdziesiąt dwie.

KALINÓW [ob. KALINOWO]

We dworze p. Paweł Górnicki urzędnik, Anna gospodyni, Kamieńska dziewczka – osób trzy.

Poddani we wsi:

Wojciech Ramik, żona Anna, Franciszek komornik, Anna komornica – osób cztery.

Wojciech Przybyła, żona Anna, Sebastian parobek – osób trzy.

Stary Przybyła, żona Zofia – osób dwie.

Maciej Dołęga, żona Maryna, Sebastian parobek, Józef komornik z żoną Anną – osób pięć.
 Jan Mucha, żona Anna, Wasczyk komornik, matka Anna – osób cztery.
 Maciej Rzamek, żona Anna, Jan syn, Agnieszka siostra – osób cztery.
 Jan Wardaska, żona Zuzanna – osób dwie.
 Maciej Dębek, żona Zofia, matka Barbara żebrze, Zofia dziewczka – osób cztery.
 Mikołaj Lawa, żona Elżbieta, dziewczka Elżbieta – osób trzy.
 Maciej Rosłanik, żona Agnieszka, Maryna córka – osób trzy.
 Maciej Kowal, żona Anna, Ignacy syn, Agnieszka córka, Katarzyna córka – osób pięć.
 Grzegorz Dołęga, żona Anna – osób dwie.
 Walenty Kowalczyk, żona Anna, Jan syn – osób trzy.
 Piotr Fortacik, żona Maryna, Dorota komornica – osób trzy.
 Maciej Marcyk, żona Agnieszka, Walenty syn, Jadwiga córka – osób cztery.
 Jan Maciejczyk, żona Jadwiga – osób dwie.
 Michał Wilk, żona Maryna – osób dwie.
 Jan Suchy, żona Maryna, matka Jadwiga, Józef parobek, Anna komornica – osób pięć.
 Zofia Czarnacka, Marcin brat, Helena córka, Agnieszka Piecurzyna – osób cztery.
 Jakub Kostrosz pasterz dworski z żoną Katarzyną, Rawina komornica – osób trzy.

WÓJTOSTWO KALINOWSKIE

Katarzyna gospodyni, Jan parobek, Frącek parobek, Tomek bronowłok, Marcin pasterz – osób pięć.

Razem we wsi i na wójtostwie – osób siedemdziesiąt pięć.

SMOLECHY

Maciej Włodarz, żona Anna, Jerzy syn, Jakub syn, Agnieszka córka, pasterz wiejski – osób sześć.
 Stanisław Jadamcik, żona Anna, Wojciech syn, Michał parobek, Mateusz parobek – osób pięć.
 Grzegorz Srodka, żona Helena, Maryna dziewczka, Tomek parobek – osób cztery.
 Wojciech Srodka, żona Ewa, Szymon syn – osób trzy.
 Paweł Kopacz, żona Zofia, Tomek syn – osób trzy.

WÓJTOSTWO SMOLECHOWSKIE

Jan gospodarz, żona Anna – osób dwie.

Razem we wsi i na wójtostwie – osób dwadzieścia trzy.

NIEGOWIEC

Jan Grodek, żona Dorota, Paweł parobek, Wojciech syn, Maryna córka, Bartosz pasterz – osób sześć.
 Wiesław Jędrzejczyk, żona Maryna, Jakub syn, Małgorzata dziewczka – osób cztery.
 Wojciech Młynarz, żona Maryna, Łukasz brat, Gotard komornik z żoną Agnieszką – osób pięć.
 Piotr Suchcicki, żona Maryna, Zofia córka, Franciszek brat, Józef parobek – osób pięć.
 Andrzej Jankowski, żona Maryna, Wojciech komornik – osób trzy.
 Wawrzyniec Pawlik, żona Urszula, Józef brat z żoną Elżbietą, Maciej brat, matka Anna – osób siedem.
 Krzysztof Pawlik, żona Maryna, matka Katarzyna – osób trzy.
 Jakub Żach, żona Jadwiga, Agnieszka córka, Jan Zaruski z żoną Katarzyną, matka Anna – osób sześć.

Razem osób trzydzieści dziewięć.

BIEL

We dworze siedzą Paweł Tkacz, żona Elżbieta, Ignacy syn, Jadwiga córka, Piotr parobek, Anna prządka – osób sześć.

Poddani we wsi:

Wawrzyniec Bujak, żona Zofia – osób dwie.

Paweł Paluch, żona Dorota – osób dwie.

Wawrzyniec Kukwa, żona Dorota – osób dwie.

Stanisław Grzymała, żona Zofia, Tomek syn – osób trzy.

Wojciech Owczarz, żona Zofia – osób dwie.

Maciej Wilk, żona Agnieszka, Józef syn, Jadwiga córka – osób cztery.

Wojciech Bozega, żona Zofia, Jadwiga córka – osób trzy.

Jan Brożek, żona Elżbieta – osób dwie.

Marcin Pastalonek, Maciej brat, Katarzyna siostra, Helena siostra, matka Ewa – osób pięć.

Piotr Bujak, żona Zofia, matka Dorota – osób trzy.

Razem we wsi – osób trzydzieści siedem.

WÓJTOSTWO ORŁOWSKIE

JMP Kosowska, p. Wojciech syn, p. Stanisław syn, panna Aleksandra córka, panna Dąbrowska, panna Wojciechowska, Kaczkowski urzędnik, Stanisław Niegowski czeladnik, Wojciech parobek, Michał bronowłok, Walenty pasterz, Dorota kucharka, Anna dziewczka, Jadwiga dziewczka, Dorota dziewczka, Maryna dziewczka – osób szesnaście.

Poddani wójtostwa:

Marcin młynarz, żona Zofia, Andrzej młynarczyk, Anna siostra, Elżbieta dziewczka – osób pięć.

Adam Jeguszewicz, żona Magdalena, Barbara córka, Katarzyna komornica – osób cztery.

Walenty Ojdasik, żona Małgorzata, Barbara siostra – osób trzy.

Piotr Kalisik, żona Małgorzata – osób dwie.

Jakub Wach, Józef Wach, żona Jadwiga, matka stara – osób cztery.

Andrzej Cyclisik, żona Zofia, Jadwiga komornica – osób trzy.

Anna Kaczkowska – osoba jedna.

Grzegorz Czukra, żona Maryna, Paweł syn – osób trzy.

Stary Kalisz, żona Jadwiga, Adam syn, Maciej pasterz – osób cztery.

Suma wszystkich ludzi w wójtostwie orłowskim wraz z dworem – osób czterdzieści pięć.

DĄBROWA

Marcin Rafalik, żona Anna, Adam syn, Marcin syn, Wojciech parobek, Sobiech bronowłok, Teresa dziewczka, Maryna dziewczka – osób osiem.

Maciej Święconek, żona Agnieszka, Michał parobek, Anna dziewczka, Jan Święconek z żoną Anną – osób sześć.

Razem osób czternaście.

KROLE [ob. KRÓLE]

Jan Urbanik, żona Urszula, Maciej parobek, Zofia dziewczka – osób cztery.

Ewa Dobrowska wdowa – osoba jedna.

Wojciech Kacprzyk, żona Małgorzata, Łukasz syn, Tomek syn, Maciej syn, Grzegorz parobek, Stanisław bronowłok, Ewa córka, Agnieszka dziewczka – osób dziewięć.

Maciej Szymanik, żona Agnieszka, Katarzyna córka – osób trzy.
 Walenty Bryła, żona Agnieszka, Maciej parobek, Wojciech parobek – osób cztery.
 Andrzej Jastrzębik, żona Katarzyna, Stanisław syn, Jakub parobek – osób cztery.
 Paweł Chrząmek, żona Dorota, Małgorzata córka – osób trzy.
 Wojciech Mysik, żona Katarzyna, Jakub Parobek, drugi Jakub parobek, Sobiech parobek, Ewa dziewczka – osób sześć.
 Wojciech Tatarzyk, żona Anna, Stanisław parobek, Tomek parobek, Maryna dziewczka – osób pięć.
 Andrzej Słoninka, żona Helena, Jan syn, Maryna córka – osób cztery.
 Piotr Ładosz, żona Zofia, Józef syn, Zofia córka – osób cztery.
 Andrzej Dębek, żona Maryna – osób dwie.
 Wawrzyniec Wardaska, żona Elżbieta, Marcin syn, Wawrzyniec syn, Maryna komornica – osób pięć.
 Wawrzyniec Włodarz, Anna gospodyni, Paweł syn, Bartosz syn, Maciej syn, Piotr parobek, Bartosz bronowłok, Anna dziewczka, Maryna dziewczka – osób dziewięć.
 Paweł Kołodziejczyk, żona Anna, Maciej syn, Jakub syn, Józef syn, Katarzyna córka – osób sześć.
 Piotr Śpiewak, żona Anna, Zofia córka, Zofia siostra – osób cztery.
 Andrzej Sczęśnik, żona Anna – osób dwie.

WÓJTOSTWO W KROLACH

JMP Stanisław Mosakowski, JM Pani, Wojciech parobek, Zygmunt parobek, gospodyni Sadłowska, Jadwiga dziewczka – osób sześć.
 Poddani wójtostwa:
 Michał Bąkała, żona Anna, Frącek syn, Katarzyna córka – osób cztery.
 Maciej Komorowski, żona Zofia, Stanisław syn, Maryna córka – osób cztery.
 Stanisław Rozański, żona Agnieszka, Michał syn, Anna córka – osób cztery.

W sumie we wsi i na wójtostwie w Krolach – osób dziewięćdziesiąt dziewięć.

JASIENICA

We dworze Walenty pasterz, Agnieszka dziewczka, Katarzyna dziewczka – osób trzy.

Poddani we wsi:

Andrzej Kuśmierz, żona Katarzyna, Paweł komornik, żona Ewa – osób cztery.
 Agnieszka Brodzina, Wojciech syn, Jan syn, Maciej syn, Anna córka, Katarzyna córka – osób sześć.
 Paweł Wilk, żona Anna, Maryna komornica – osób trzy.
 Jan Cieśla, żona Anna, Maciej syn, Stanisław syn – osób cztery.
 Piotr Zych, żona Maryna, Maciej pasterz – osób trzy.
 Grzegorz Zych, żona Zofia, Wawrzyniec Jancik z żoną Zofią, Marcin parobek, Katarzyna dziewczka – osób sześć.
 Paweł Sienk, żona Anna, Bartosz syn – osób trzy.
 Wawrzyniec Gryczka, żona Jadwiga, Katarzyna matka, Marcin parobek – osób cztery.
 Wojciech Subdzik, Jan brat, Dorota matka, Helena siostra – osób cztery.
 Paweł Miencik, Maciej brat, Anna matka, Helena siostra – osób cztery.
 Marcin Bednarz, żona Agnieszka, Justyna córka – osób trzy.
 Wojciech Frącik, żona Maryna – osób dwie.
 Maciej Kiemdrak, żona Katarzyna, Zofia siostra – osób trzy.
 Wawrzyniec Dysik, żona Maryna, Zofia matka – osób trzy.

Wojciech Koronka, żona Helena, Wawrzyniec syn, Katarzyna córka – osób cztery.
 Kazimierz Polak, żona Anna, Wojciech syn, Katarzyna córka – osób trzy.
 Szymon Dołęga, Katarzyna matka. Wojciech brat, Anna siostra, Agnieszka siostra – osób pięć.
 Andrzej Rzezwa, żona Zofia, Jakub komornik – osób trzy.
 Maciej Dębek, żona Jadwiga, Sebastian syn, Tomek syn, Dorota córka – osób pięć.
 Maciej Jancik, żona Agnieszka – osób dwie.
 Jan Staniaszek, żona Zofia, Antoni brat, Agnieszka matka, Maryna dziewczka, Regina komornica – osób sześć.
 Wojciech Szkoda, żona Katarzyna, Bartosz parobek – osób trzy.
 Jan Szkoda, żona Maryna, Dorota córka, Katarzyna matka, Wojciech parobek – osób pięć.
 Oleś Miazga, żona Zofia – osób dwie.
 Józef Miazga, żona Maryna, Katarzyna matka – osób trzy.
 Michał Włodarz, żona Maryna, Jakub syn – osób trzy.
 Jakub Kaczmarz, żona Maryna, Dorota dziewczka – osób trzy.
 Wdowa Niemcowa, Wojciech syn, Anna córka – osób trzy.

Razem we wsi i we dworze – osób dziewięćdziesiąt dziewięć.

CHMIELEWO

We dworze: Maciej Piętrzyk, żona Agnieszka, Jakub pasterz, drugi pasterz Jakub – osób cztery.

Poddani we wsi:

Tomek Gorajcik, żona Maryna, Leonora córka – osób trzy.
 Jakub Mąka, żona Ewa, Katarzyna córka – osób trzy.
 Jan Swiec, żona Katarzyna – osób dwie.
 Stanisławowa Krascina, Katarzyna dziewczka – osób dwie.

Razem we wsi i we dworze – osób czternaście.

NIESKORZE [ob. NIESKÓRZ]

We dworze: JMP Semplawski, JMP jego małżonka, p. Zofia Mysłowska, sł. Kazimierz Kwięczeński, Walenty chłopiec, Wojciech parobek, Kacper pasterz, Józef chłopiec, Maryna dziewczka – osób dziewięć.

Poddani we wsi:

Sebastian Arazmik, żona Jadwiga, Łukasz parobek, Katarzyna dziewczka, Wawrzyniec bronowłok – osób pięć.
 Marcin Potacz, żona Jadwiga, Elżbieta matka – osób trzy.
 Frącek Drozd, żona Zofia, Anna komornica – osób trzy.
 Marcin Drozd, żona Urszula, Stanisław syn, Tomek parobek – osób cztery.
 Wojciech Gogłoza, żona Katarzyna, Jan parobek – osób trzy.
 Wojciech Kowal, żona Maryna – osób dwie.
 Adam Załuska, żona Anna, Jadwiga dziewczka – osób trzy.
 Piotr Arazmik, żona Cecylia – osób dwie.
 Andrzej Arazmik, żona Anna – osób dwie.
 Jan Fabiańczyk, żona Maryna, Kazimierz syn – osób trzy.
 Jan Puchalik – osoba jedna.
 Marcin Fabiańczyk, żona Dorota, Wawrzyniec parobek, Dorota dziewczka – osób cztery.
 Bartosz Fabiańczyk, żona Agnieszka, Tomek parobek, Katarzyna dziewczka – osób cztery.
 Frącek Baranek, żona Zofia, Anna matka, Andrzej parobek, Tomek komornik – osób pięć.

Paweł Baranek, żona Maryna, Jan syn, Marcin parobek, Dorota córka, Maryna córka – osób sześć.

Andrzej Rusek, żona Maryna, Krzysztof parobek, Agnieszka córka – osób cztery.

Marcin Krupiak, żona Jadwiga, Marcin parobek – osób trzy.

Wdowa Jadwiga, Kacper syn – osób dwie.

Józef Włodarz, żona Ewa, Jadwiga córka, Katarzyna komornica – osób cztery.

Adam Łączka, żona Katarzyna, Katarzyna komornica – osób trzy.

Jakub Kowal, żona Zofia, Katarzyna komornica – osób trzy.

PARAFIA ZUZELSKA REGESTR POGLÓWNEGO 1674²⁵

Sporządził referendarz o. Adam Małowieski, komendarz parafii zuzelskiej.

SŁOMY

Szl. Stefan Słomowski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.

Szl. Słomowska wdowa – 15 gr.

Szl. Jan Słomowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Adam Jabłoński z żoną i synem – 2 zł.

Pr. Wojciech Kaczmarczyk z żoną – 2 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Jan Słomowski.

ZGLECZEWO SZLACHECKIE

Szl. Paweł Rysiewski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.

Szl. Jan Rysiewski z żoną i siostrą – 2 zł.

Szl. Wacław Rysiewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Kazimierz Rysiewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Maciej Rysiewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Adam Zgleczewski z żoną i synem – 2 zł.

Szl. Stanisław Zgleczewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Kazimierz Rysiewski.

ZGLECZEWO PANIEŃSKIE

We dworze szl. Jan Studziński urzędnik – 2 zł do zapłaty

Poddani: Stanisław z żoną i dziewczką; Stanisław Strąg z żoną; Wawrzyniec młynarz; Wojciech Młynarz z żoną; Wojciech Młynarz z żoną; Jakub z żoną. Poddanych osób 13 – 13 zł.

GÓRY

Marcin z żoną, wdowiec Franciszek.

²⁵ Tamże, k. 1008v-1015.

BYSTRA GRZĘDA

Grzegorz Młynarz z żoną; Jakub Młynarz z żoną.

Razem w Górach i Bystrej Grzędzie osób 7 – 7 zł do zapłaty.

GĄSIOROWO

We dworze szl. Mikołaj [początkowe litery nazwiska nieczytelne]miński, Lech gospodarz, gospodyni – 2 zł do zapłaty.

Poddani: Walenty Kominczyk²⁶ z żoną oraz Szymon z żoną i dziewczką; Kazimierz z żoną i Józef Kominczyk z żoną, parobek; Benedykt z żoną i dziewczką oraz Augustyn Kominczyk z żoną; Wojciech Kobuszek z gospodynią oraz Walenty Zbiejciak z żoną; Tomasz Andrzejczyk z żoną oraz Bartłomiej z żoną. Razem osób 25 – 25 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą pr. Leonard poddany urodzonego [dalej „ur.”] Mikołaja Kangowskiego.

PODGÓRZE

Szl. Walenty Zawistowski z żoną i dwoma synami – 2 zł 15 gr do zapłaty.

Szl. Adam Podgorski, gospodyni, syn – 2 zł.

Szl. Paweł Podgorski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Michał Podgorski wdowiec – 15 gr.

Szl. Adam RYTELEWSKI z żoną, parobek plebej – 2 zł 15 gr.

Szl. Piotr Uścieński z żoną i synem – 2 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyli przysięgą szl. Adam i Paweł Podgorscy.

ROSTKI

Dwór JMP Ołdakowskiego. W folwarku gospodyni i parobek. Czeladź: Andrzej Karczmarz z żoną oraz Piotr Bednarczyk²⁷ z żoną, córką i synem; Wawrzyniec z żoną. Czeladzi plebejów osób 9 – 9 zł do zapłaty.

Szl. Szymon s. Tomasza Rostkowski z żoną – 1 zł 15 zł.

Szl. Szymon Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. wdowa Tomaszowa Rostkowska z synem i córką – 2 zł.

Sz. Walenty Rostkowski z matką – 1 zł 15 gr.

Szl. Piotr Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Jan Rostkowski z żoną i córką – 2 zł.

Szl. Michał Rostkowski z bratem, dziewczka plebejka – 2 zł 15 gr.

Szl. Stanisław Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr

Szl. Szymon Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Walenty Ołdakowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Walenty Rostkowski młodzieniec – 15 gr.

Franciszek Szewc z żoną, plebeje – 2 zł.

Szl. Katarzyna Uścieńska, komornik i komornica oboje ze szlachty – 2 zł.

Szl. Andrzej Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr

²⁶ Nazwiska poddanych z Gąsiorowa pochodzą z rejestru sporządzonego w 1673 r., [za:] tamże, k. 946v.

²⁷ Tamże.

Szl. Maciej Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr²⁸.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyli przysięgą szl. Piotr Rostkowski i szl. Walenty Ołdakowski.

ZAWISTY NADBUŻNE

Szl. Andrzej syn Tomasza Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr zł do zapłaty.

Szl. Piotr Rytelowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Stanisław s. Marcina Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Maciej Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Stanisław Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Paweł Radgowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Wawrzyniec Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Szymon Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Wojciech Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Zygmunt Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Stanisław Zawistowski z żoną – 1 zł.

Młynarz Marcin z żoną, plebeje – 2 zł.

Szl. Marcin Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Marcin Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Walenty Zawistowski z żoną i synem – 2 zł 15.

Szl. Adam Zawistowski z żoną i córką – 2 zł.

Szl. Jakub Zawistowski z żoną i synem – 2 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyli przysięgą szl. Jan i Adam Zawistowscy.

ZAWISTY PODLEŚNE

Szl. Maciej Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Jan Zawistowski z żoną i synem – 2 zł.

Szl. Tomasz Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Marcin Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Marcin Zawistowski z żoną – 1 zł.

Szl. Wojciech Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Andrzej Kalinowski z żoną – 1 zł.

Szl. Jan Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Andrzej Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Andrzej Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Jakub Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Andrzej Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Kazimierz Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Kazimierz Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyli przysięgą szl. Jan i Adam Zawistowscy.

²⁸ Pod listą szlachty z Rostek zamieszczono uwagę „omnes ipsi agros arant” (wszyscy sami pola orzą), [za:] tamże, k. 947.

ROSTKI DACHBOGI [ob. ROSTKI-DAĆBOGI]

Szl. Szymon Niemiera z żoną, parobek i dziewczka plebeje – 3 zł 15 gr do zapłaty.
 Szl. Paweł Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Marcin Rostkowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. [słowa nieczytelne] z żoną i synem – 2 zł²⁹.
 Zofia Przewozowa z komornikiem i komornicą, plebeje – 3 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Bartłomiej Rostkowski.

PULAZIE

JMP Jan Dederka z żoną, parobek plebej – 2 zł 15 gr.
 Szl. Piotr Dłuski z żoną i synem – 2 zł do zapłaty.
 Szl. Kacper Swierzewski z żoną – 1 zł.
 Szl. Zofia Swierzewska panna – 15 gr.
 Szl. Adamowa Swierzewska – 15 gr.
 Szl. wdowa po Andrzeju Rostkowskim z synem, dziewczka plebejka – 2 zł 15 gr³⁰.
 Pr. Michał z żoną – 2 zł.
 Pr. Grzegorz z żoną i pr. Marianna – 3 zł.
 Pr. Marcin z żoną – 2 zł
 Na folwarku JMP Szeligowskiej: gospodarz z gospodynią i dziewczka, plebeje – 3 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Piotr Dłuski.

KETLANKA [ob. KIETLANKA]

Szl. Maciej Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
 Szl. Piotrowa Zakrzewska, dziewczka plebejka – 2 zł.
 Szl. Stanisław (wg. rejestru z 1673 r. – s. Dionizego) Kotleński z żoną, synem i córką – 2 zł 15 gr.
 Szl. Mateusz Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Szymon Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Maciejowa Kotleńska z synem – 1 zł.
 Szl. Kazimierz Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Maciej Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Szymon Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Tomasz s. Marcina Kotleński z żoną i synem – 2 zł.
 Szl. Witold Kotleński z żoną i synem – 2 zł.
 Szl. Walenty Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Grzegorz Kotleński z żoną – 1 zł.
 Szl. Piotr Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jakub s. Grzegorza Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Walenty s. Grzegorza Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wojciech s. Pawła Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wojciech Kotleński z żoną – 1 zł 15 gr³¹.

²⁹ Także pod listą szlachty z wioski Rostki Dachbogi zamieszczono w rejestrze z 1673 r. taką jak wyżej uwagę, [za:] tamże, k. 947v.

³⁰ Także pod listą szlachty z wioski Pułazie zamieszczono w rejestrze z 1673 r. taką jak wyżej uwagę, [za:] tamże.

³¹ Także pod listą szlachty z Kietlanki zamieszczono w rejestrze z 1673 r. taką jak wyżej uwagę, [za:] tamże, k. 948.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyl przysięgą szl. Tomasz Ketleński.

MIANOWKO [ob. MIANÓWEK]

We dworze szl. p. Bieleńskiego siedzi dziewczka pastuszka. W browarze piwowar z żoną. Poddani: Maciej z żoną, Kazimierz z żoną, Paweł z żoną i siostrą. Razem plebejów osób 9 – 9 zł do zapłaty.

SZYMBORZE KOTY alias SZULBORZE KOTY³² [ob. SZULBORZE-KOTY]

Szl. Seweryn Szymborski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
 Szl. Maciej Szymborski z żoną – 1 zł.
 Szl. Wojciech Szymborski młodzieniec – 15 gr.
 Szl. Jan Szymborski z żoną, parobek i dziewczka plebeje – 3 zł 15 gr.
 Szl. Wojciech Szymborski z żoną i córką – 2 zł.
 Szl. Andrzejowa Szymborska z synem – 1 zł.
 Szl. Wojciech Szymborski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wojciech Nienałtowski z żoną – 1 zł 15 gr.

SZYMBORZ WIELKI alias SZULBORZE WIELKIE³³ [ob. SZULBORZE WIELKIE]

JMP Andrzej Szymborski z żoną i córką – 2 zł do zapłaty.
 Tegoż p. Andrzeja parobek i dziewczka plebeje – 2 zł.
 Tegoż p. Andrzeja poddani: Paweł z żoną, Jakub z żoną, Mateusz z żoną, Szczepan z żoną.
 Razem poddanych osób 8 – 8 zł.

Podani JMP Jabłonowskiego: Walenty z żoną, Grzegorz z żoną – 4 zł.

Szl. Aleksander Janczewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Adam Janczewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Andrzej Biały z żoną, dziewczka plebejka – 2 zł 15 gr.
 Szl. Jakub Szulborski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wojciecha Szymborskiego syn i córka, a ta po spisaniu rejestru poszła za mąż do parafii andrzejewskiej za Michała Swierzewskiego – 1 zł 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyli przysięgą szl. Seweryn i Wojciech Szymborscy.

JANCZEWO

Szl. Łukasz Zakrzewski z żoną – 1 zł do zapłaty.
 Szl. Cyprian Janczewski z żoną – 1 zł 15 gr³⁴.
 Szl. Stanisław Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Walenty Srokowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jakub s. Macieja z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Maciej Wojtkowski z żoną, parobek i poddany z żoną plebeje – 5 zł 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyl przysięgą szl. Jakub Janczewski.

³² W rejestrze z 1673 r. widnieje nazwa Szulborze Koty, [za:] tamże, k. 949.

³³ W rejestrze z 1673 r. widnieje nazwa Szulborze Wielkie, [za:] tamże, k. 949v.

³⁴ W rejestrze z 1673 r. przy szl. Cyprianie i jego żonie widnieje uwaga „sine bobus” (bez bydła), [za:] tamże.

GUDOSI [ob. część wsi **GODLEWO-GUDOSZE**]

Sz. Jakub Kettleński z żoną i córką – 2 zł do zapłaty.
 Sz. Mateusz Rytelewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Sz. Tomasz Zakrzewski z żoną – 1 zł.
 Szl. Tomasz Grodzki z żoną – 1 zł 15 gr.
 Marcin Charchuła³⁵ z gospodynią i chłopcem, plebeje – 3 zł.
 Szl. Jakub Grodzki z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Roslan Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jan Grodzki z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Grzegorz Grodzki z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Tomasz Gumowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Paweł Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wojciech Zakrzewski z żoną – 1 zł.
 Poddani JMP Uścieńskiego: Tomasz z żoną, Mateusz szewc z żoną i chłopcem, Wawrzyniec z żoną – 7 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyl przysięgą szl. Tomasz Zakrzewski.

UŚCIANEK

We dworze JMP Marcjan Uścieński – 3 zł do zapłaty.
 Czeladź tegoż JMP Uścieńskiego: zarządca Podbielski, kucharz Kulinowski, gospodyni, dwóch parobków, pastuch. Razem od Podbielskiego i 5 plebejów – 7 zł.
 Poddani tegoż JMP Uścieńskiego: Grzegorz z żoną, Marcin z żoną, Jan z żoną, kowal z żoną, Maciej z żoną, gontarz Andrzej – 11 zł.

Szl. Stanisław³⁶ Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jan³⁷ Uścieński z matką i siostrą – 2 zł.
 Szl. Marcin³⁸ Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Szymon Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Kazimierz Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Andrzej Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wawrzyniec Uścieński z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Stanisław Uścieński młodzieniec – 15 gr.
 Szl. Maciej Rytelewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Florian Kulesza z żoną – 1 zł.
 Szl. Szymon Uścieński z żoną i bratem – 2 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyl przysięgą szl. Florian Kuleska.

³⁵ W rejestrze z roku 1673 został określony mianem *Famatus* (sławetny), zatem był prawdopodobnie mieszczaninem rzemieślnikiem lub trzymał grunt w dzierżawie, [za:] tamże, k. 950.

³⁶ Wg rejestru z 1673 r. s. Macieja, [za:] tamże.

³⁷ Wg rejestru z 1673 r. s. zmarłego Jana, [za:] tamże, k. 950.

³⁸ Wg rejestru z 1673 r. s. zmarłego Wojciecha, [za:] tamże.

GODLEWO MIERNIKI

Szl. Andrzej Godlewski z żoną³⁹ – 1 zł 15 gr do zapłaty.
 Szl. Łukasz Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Maciej Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Piotr Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jan Godlewski młodzieniec z bratową, z żoną i synowcem – 1 zł 15 gr.
 Szl. Antoni Zawistowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Józef Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Grzegorz Skłodowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Kmieć Hieronim z żoną⁴⁰ – 2 zł.
 Kmieć Strąk z żoną – 2 zł.
 Szl. Franciszek Dmochowski z żoną i siostrą – 2 zł.
 Szl. Maciej Godlewski z pasierbem – 1 zł 15 gr.
 Szl. Piotr Godlewski młodzieniec – 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Franciszek Dmochowski.

GODLEWO WARSZE

Szl. Stanisław Tyimiński z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
 Szl. Piotr Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Michał Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Łukasz Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Grzegorz szewc z żoną – 2 zł.
 Szl. Stanisław Godlewski z żoną, synem i córką – 2 zł 15 gr.
 Szl. Mateusz Dąbrowski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Walenty Tyimiński z żoną – 1 zł.
 Szl. Jan Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jakub Godlewski z żoną i bratem – 2 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Jakub Godlewski.

GODLEWO WIELKIE

Szl. Wojciech Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
 Janowa Godlewska wdowa – 15 gr.
 Szl. Łukasz Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.

JMP Walerian Tyszka⁴¹ z żoną – 2 zł 15 gr.
 Czeladź i poddani JMP Tyszki: parobek, dziewczka, Stanisław z żoną, Wojciech z żoną, Józef z żoną. Razem plebejów 8 – 8 zł.

Szl. Mateusz Kraszewski z siostrą – 1 zł 15 gr.
 Szl. Wojciech Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Szymon Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
 Szl. Jerzy Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.

³⁹ W rejestrze z 1673 r. mowa jest o szl. Andrzeju zwanym Przetaczykiem, [za:] tamże, k. 951.

⁴⁰ W rejestrze z 1673 r. zamieszczono uwagę, iż ów Hieronim był poddanym Macieja Godlewskiego zwanego Burdiną, [za:] tamże.

⁴¹ W rejestrze z 1673 r. opisany jako dzierżawca, [za:] tamże.

Szl. Szymon Godlewski z matką – 1 zł 15 gr.

We dworze JMP Adama Glinki, poza nim samym jeszcze JMP Szeligowska córka i Jan parobek plebej – 2 zł 15 gr.

Poddani JMP Glinki: Wawrzyniec z żoną, Grzegorz z żoną, Jakub z żoną i córką, Jakub z żoną, Maciej z żoną – 11 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą pr. Wojciech poddany ur. Waleriana Tyszki.

SZULBORZE ZALESZE alias ZGLESZE⁴²

Szl. Stanisław Symborski z bratem – 1 zł 15 gr do zapłaty.

Szl. Janowa Zgleszewska z synem – 1 zł.

Poddany p. Baltazara Szulborskiego, Bartłomiej z żoną – 2 zł.

Poddani: Paweł z żoną, a, Kalikst młodzieniec, Andrzej⁴³ z żoną – 5 zł.

JMP Aleksander Szulborski z córką – 1 zł 15 gr.

Poddani tegoż JMP Szulborskiego: Grzegorz z żoną, Bartosz z żoną – 4 zł.

Szl. Maciej Szulborski z żoną i bratem – 2 zł.

JMP Kazimierz Kamiński z żoną i chłopcem szlachcicem – 2 zł.

Szl. Maciejowa Zakrzewska z synem – 1 zł.

Poddani: Wojciech z żoną, w karczmie Żyd z żoną i córką siedzi – 5 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą pr. Bartłomiej poddany szl. Baltazara Szulborskiego.

GODLEWO ŁUBY

Szl. Paweł Lipski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.

Szl. Jakub Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Grzegorz Godlewski⁴⁴ z żoną i synem – 2 zł.

Szl. Stanisław⁴⁵ Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Szl. Walenty Godlewski z żoną i bratem – 2 zł.

JMP Wojciech Borkowski posesjonat z żoną, dziewczka – 2 zł 15 gr.

Czeladź i poddani JMP Borkowskiego: dziewczka, bronowłok, Michał z żoną, Jan młodzieniec, wszystko plebeje – 5 zł.

Szl. Kacper Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.

W domu p. Kacpra mieszka jeszcze jego poddany Wawrzyniec z żoną – 2 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Stanisław Godlewski.

GODLEWO SIEDLIKA

Szl. Grzegorz Wojtkowski z żoną i synem – 2 zł do zapłaty.

Sz. Stanisław Kamiński z żoną – 1 zł 15 gr.

⁴² W rejestrze z 1673 r. opisane właśnie jako Zglesze, [za:] tamże

⁴³ W rejestrze z 1673 r. opisano tych braci jako poddanych p. Kamińskiego, [za:] tamże, k. 950.

⁴⁴ W rejestrze z 1673 r. przy Grzegorz Godlewskim widnieje przydomek Kocor, [za:] tamże.

⁴⁵ Wg rejestru z 1673 r. s. zmarłego Jakuba, [za:] tamże.

Szl. Jan Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Maciej Zaręba z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Sebastian Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Wincenty Godlewski z żoną – 1 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Jan od Jakuba Godlewski.

GODLEWO PLEWY

Szl. Mikołaj Zaręba z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
Szl. Wojciech Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Jan Godlewski z żoną – 1 zł.
Szl. Andrzej Zaręba z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Maciej Tymiński z żoną – 1 zł 15 gr⁴⁶.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Mikołaj Zaręba.

GODLEWO RYSKI alias GODLEWO RYSIEWO⁴⁷

Szl. Walenty Konarzewski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
Szl. Walenty Godlewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Walenty Godlewski.

ZAKRZEWO WIELKIE

Szl. Grzegorz Zakrzewski z żoną i synem – 2 zł.
Szl. Wojciech Zakrzewski z żoną – 1 zł.
Szl. Jakub Zakrzewski⁴⁸ z żoną, dziewczka plebejka – 2 zł 15 gr.
Szl. Zakrzewska Rapaczyna – 15 gr.
Szl. Franciszek Kettleński z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Stanisław Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Wojciech Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Stanisław Maleszewski – 15 gr.
Szl. Mateusz Zakrzewski z żoną i synem – 2 zł.
Szl. Andrzej Zakrzewski⁴⁹ z żoną i parobkiem – 1 zł 15 gr.
Kmieć Bartosz z żoną i luźnym – 3 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Wojciech Zakrzewski.

ZAKRZEWO KOPIESKI alias ZAKRZEWO MAŁE⁵⁰

Szl. p. Samuel Zakrzewski z żoną, parobkiem – 1 zł 15 gr.
Szl. Jakub i Balcer s. p. Mikołaja, parobek i dziewczka plebeje – 3 zł 15 gr.
Wojciech szewc z żoną – 2 zł.
Szl. Paweł Janczewski z żoną – 1 zł 15 gr.

⁴⁶ W rejestrze z 1673 r. przy szl. Macieju Tymińskim i jego żonie widnieje uwaga „sine bobus” (bez bydła), [za:] tamże, k. 951.

⁴⁷ W rejestrze z 1673 r. widnieje nazwa Godlewo Rysiewo, [za:] tamże.

⁴⁸ W rejestrze z 1673 r. przy Jakubie Zakrzewskim widnieje przydomek Rabiej, [za:] tamże, k. 948v.

⁴⁹ Wg rejestru z 1673 r. s. Jana, [za:] tamże.

⁵⁰ W rejestrze z 1673 r. widnieje nazwa Godlewo Rysiewo, [za:] tamże.

Szl. Jakub Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Mateusz Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Szymon Rytelewski z żoną – 1 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Jakub Zakrzewski.

PĘTKOWO MAŁE

Sz. Kępisty zwany Kretem – 1 zł.
Poddani JMP rejeta: Andrzej z żoną, Frąc z żoną – 4 zł.
Szl. Kazimierz Pętkowski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Maciej Pętkowski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Mateusz od Kacpra Pętkowski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Grzegorz Pętkowski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Maciej Ketleński z żoną i tegoż chłop z żoną – 3 zł 15 gr.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Grzegorz Pętkowski.

ZAKRZEWO WYPYCHY i ZALESZE

Szl. Józef Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
Szl. Walentowa Zakrzewska z dwoma synami – 2 zł.
Szl. Balcer Zakrzewski – 15 gr.
Poddany Szymon z żoną – 2 zł.
Szl. Piotr Sienicki z żoną – 1 zł 15 gr.
Wawrzyniec Kołodziej z pasierbem – 2 zł.
Szl. Piotr Łabęcki z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.
Szl. Walenty Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Mateusz Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Wojciech Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Walenty Zakrzewski z córką – 1 zł 15 gr.
Szl. Wojciech Zakrzewski⁵¹ z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Tomasz Grędzica⁵² – 15 zł.
Szl. Józef Janczewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Wojciech Zakrzewski z żoną – 1 zł 15 gr.
Szl. Janowa Zakrzewska z synem – 1 zł.
Szl. Tomasz Zakrzewski z synem – 1 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczyli przysięgą szl. Tomasz Zakrzewski i szl. Tomasz Grędzica.

⁵¹ Wg rejestru z 1673 r. jeden z Wojciechów Zakrzewskich był s. Jana, a przy nim i jego żonie widnieje uwaga „nihil habens” (niczego nie mają), [za:] tamże, k. 949.

⁵² W 1673 r. Tomasz Grędzicki mieszkał z matką, w rejestrze zaś zamieszczono uwagę „non habens ipsian domus” (domu własnego nie mając), [za:] tamże.

SUKMANKI alias SUKMANKI JANCZEWO⁵³
[ob. część wioski JANCZEWO-SUKMANKI]

Szl. Stanisław Godlewski z żoną i Mateusz Godlewski z żoną – 1 zł [?].
Szl. Wawrzyniec Zakrzewski z żoną i Wojciech Rostkowski z żoną oraz bratem – 2 zł 15 gr.
Szl. Józef Kotleński z żoną – 1 zł.

Prawdziwość spisanych tu wiadomości poświadczył przysięgą szl. Mateusz Zakrzewski.

PĘTKOWO WIELKIE

JMP Kazimierz Pętkowski⁵⁴ z synem, bronowłok i dziewczka pastuszka plebeje – 4 zł.
Szl. Zgleczewski z matką i bratem – 2 zł.
Szl. Wojciech Pętkowski z żoną, dziewczka plebejka – 2 zł 15 gr.
Szl. Paweł⁵⁵ Pętkowski z żoną, komornica szlachcianka – 2 zł.
Szl. Florian Pętkowski z siostrą – 1 zł.
Poddani: Szymon z żoną, Maciej z żoną⁵⁶ – 4 zł.

WIOSKI JMX OPATA CZERWIŃSKIEGO

SMOLEWO

We dworze dzierżawca JMP Maciej Pilecki z żoną – 2 zł do zapłaty.
Czeladź dworska: czeladnik, parobek, dziewczka, pastuch, wszystko plebeje – 4 zł.
Poddani we wsi: Gabriel z żoną, Maciej Szczepanik z żoną, Jan Słaby z żoną, Idzi z żoną i synem, Maciej z żoną, Jan [wyraz mało czytelny – Diwak?] z żoną, Szczepan z żoną, Andrzej Wróbel z żoną. Razem plebejów osób 17 – 17 zł.

ŚLUP

Szl. Stanisław Jastrzębski z żoną i siostrą najemnik, szl. [wyrazy nieczytelne] z żoną – 2 zł 15 gr.
Poddani: Wojciech Gajewnik z żoną; Jakub Mączka z żoną i córką; Wojciechowa Zającowa z córką – 5 zł.

KALECZYN

Poddani w tej wiosce: Kacper z żoną; Stanisław Kobus z żoną; Tomasz Sierocik z żoną; Stanisław Olejewnik z żoną, dziewczka; Paweł Krupa z żoną; Stanisław Sierota z żoną.
Od tych 13 poddanych – 13 zł.

ZUZELA

Poddani w tej wiosce: Wojciech Młynarz z żoną i komornicą; Andrzej Rzezącka z żoną; Mateusz Kaczmarz z żoną oraz dwiema komornicami i komornikiem z żoną; Andrzej Rybak z żoną; Stanisław Rybak z żoną.
Od tych 15 poddanych – 15 zł.

⁵³ W rejestrze z 1673 r. widnieje nazwa Sukmanki Janczewo, [za:] tamże.

⁵⁴ W rejestrze z 1673 r. napisano o JMP Kazimierzu Pętkowskim „wicenotariusz nurski”, [za:] tamże.

⁵⁵ Wg rejestru z 1673 r. s. Franciszka, [za:] tamże, k. 948.

⁵⁶ W rejestrze z 1673 r. zapisano, że Maciej z żoną byli poddanymi p. Kazimierza Pętkowskiego, [za:] tamże.

Na Podsuszonym poddani: Wojciech Podgorny z żoną; Klemens z żoną, [wyraz nieczytelny] z żoną; Paweł⁵⁷ z żoną; Andrzej z żoną; Paweł z żoną.
Od tych 12 poddanych – 12 zł.

BIBLIOGRAFIA

- Gostomski Anzelm, *Gospodarstwo*, Kraków : Drukarnia Jakuba Siebeneychera, 1588.
- Górska Krystyna, *Przyczynek do krytyki rejestrów poborowych z XVI w.*, „Studia Źródłoznawcze” 1957, T. 1, s. 185-189.
- Izydorczyk-Kamler Anna, *Praca najemna na wsi małopolskiej w XVI i pierwszej połowie XVII wieku*, „Kwartalnik Historyczny” 1990, nr 1, s. 19-20.
- Kleczyński Józef, *Pogłówny generalny w Polsce*, Kraków : Nakładem Akademii Umiejętności, 1893.
- Kowalczyk Agnieszka, *Biblioteka kanoników regularnych w Czerwińsku*, „Notatki Płockie” 2009, nr 1/218, s. 1-10.
- Prawa, konstytucje y przywileje Krolestwa Polskiego, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego y wszystkich prowincyi należących*, vol. V, Kraków : W Drukarni J. K. Mici y Rzeczypospolitey, 1738
- Rybarski Roman, *Skarb i pieniądz za Jana Kazimierza, Michała Korybuta i Jana III*, Warszawa : Nakładem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, 1939.
- Władysław Smoleński, *Szkice z dziejów szlachty mazowieckiej*, Kraków : Nakładem autora, 1908.

ŹRÓDŁA ARCHIWALNE

- Lustracja 1650. Akta posiadłości biskupów płockich, sygn. B 346, Archiwum Diecezjalne w Płocku.
- Rejestr pogłównego generalnego woj. mazowieckiego 1662-1674, sygn. 1/7/0/3/66, Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie.
- Rejestr pogłównego generalnego woj. podlaskiego i rawskiego 1662-1676, sygn. 1/7/0/3/70, Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie.

⁵⁷ W rejestrze z 1673 r. przy jednym z Pawłów widnieje dopisek „zwany Ugniewskim”, [za:] tamże, k. 952.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE

Narodowy Bank Polski *nbp.pl*.

ILUSTRACJA WYRÓŻNIAJĄCA ARTYKUŁ

Pieczęć szlachty zaściankowej w Lipkach, tuszowa, okrągła, widoczny herb Nałęcz w tarczy kartuszowej, otoczonej labrami – fleuronami i zwieńczonej hełmem ukoronowanym z klejnotem Nałęcz. Odcisk pieczęci zachowany jest na akcie wydanym przez wójta gminy Lipki w powiecie węgrowskim departamentu siedleckiego w dniu 26 VIII 1812, dokument z pieczęcią przechowywany jest w AGAD, autor fotografii Dariusz Dybciak. Źródło fotografii i opisu: *Archiwum Główne Akt Dawnych, Public domain, via Wikimedia Commons*.